

Magyar honvédek dicsérete az osztrák világlophán.

Az ellenség előtt tanúsított bátor maguktartásáért kitüntetett tisztek között sokan kerültek ki a *tizenharmadik* számú magyar királyi honvédezredből. Ez az ezred a háború egész tartamán keresztül különös bátorságot tanúsított. A *pozsonyi honvédek* — írja a *Neue Freie Presse* — úgy a támadásban, mint a védelemben, éjjel és nappal hőiesen harcoltak és tekintélyes veszteségeik dacára is megőrizték harci kedvüket.

Csak néhányról emlékezünk meg, akik emek a kitűnő honvédezred összeteljesítményének csak csekély töredékét reprezentálják.

László István őrnagy a szeptember 4. és 5. közti éjszakán *Pioŕkovek* mellett, mint a dandártartalék parancsnoka, határozott vezetése által lehetővé tette, hogy a dandára négy, nagy erővel intézett éjjeli támadást visszautasított és számos foglyot ejtett.

Ez alkalommal a dandártartalékhoz századparancsnokként beosztott Somogyi Pál százados is különösen kitűntette magát. Az előnyomuló orosz csapatok már fenyegették a dandár szárnyát és hátát, amikor Somogyi százados egy teljében önállóan és vakmerően keresztülvitt ellentámadással meghiúsította az ellenség szándékát és így súlyos veszteségektől mentette meg saját dandárát.

Amikor a *Vojciechov* melletti harcokban az ellenség nyomasztó tulereje és a szenvedett veszteségek folytán két harcban álló ezredünk egyes részeiben bizonyos bizonytalanság kezdett mutatkozni, Prikket Géza százados céltudatos energiájának volt köszönhető, hogy saját személyes példája és a parancsnokában rendületlenül bizó százada által az ingadozó csapatok kitartásra buzdultak fel, sőt megújult energikus támadásba mentek át.

Az előbb ép említett harcok egyikében kikemezei Bánó Kálmán százados, mint a dandár jobb oldalvédjének a parancsnokát küldték ki. Bánó százados észrevette, hogy erős orosz csapatok kelnek át a Por-patakon a saját szárnyunk ellen. Bánó felismerte a helyzet veszedelmességét, az ellenség tulereje dacára az ellenséges oszlop oldalba támadását határozta el. Nyolc órai, szívesen kitartó harc után sikerült a tulerőben levő ellenséget visszavetni a századával, mely 11 halottat és 54 sebesültet veszített.

Az ezrednek még a következő tisztjei tűntek ki: bekei Bartha-Koos százados, Király főhadnagy és Gyarmathy hadnagy. Dicsérően kell megemlékeznünk az ezred karmesteréről, Striczl Józseféről is, aki személyes befolyásával oda hatott, hogy a zenekar legénysége valódi önfeláldozással működött közre a sebesültek hordásában és ápolásában. A hadsereg parancsnokságától dicsérő elismerésben részesült.

Martynovicz százados, az 58. gyalogezred 11. századának a parancsnoka, a K. alatti harcok előtt azt a parancsot kapta, hogy a harcvonalától oldalt fekvő magaslatra menjen, hogy ott kipillantást kapjon jelentett erős ellenséges lovasság után és hogy a dandár bal szárnyát minden körülmények között fedezze. A százados az ellenségtől észre nem véve elfoglalta századával az említett magaslatot és annak előterében nemcsak több század kozákokat konstatált, hanem az egész harcteret domináló ponton ellenséges tüzéséget is, amiből a saját szomszédos hadosztályára könnyen kellemetlen komplikációk fejlődhetek volna. Ezért elhatározta, hogy az ellenséges tüzéséget rögtön megtámadja. Nagyon kapóra jött neki, hogy a saját állását az ellenséges tüzéségtől sűrű erdő választotta el, amelyet fedett előnyomulásra használhatott föl. Az erdő azonban olyan uttalan és nehezen járható volt, hogy százados, amint elérte az erdő tulsó szélét, re törni. Ezzel a két szakasszal Martynovicz százados, amint elérte az erdő tulsó szélét, rögtön meglepő tüz alá fogta úgy az ellenséges tüzerüveget, mint az ott levő kozákhadosztályt. Erre a tüzéség rögtön elvágatott, a kozákok azonban leszállottak és gyalogharcot iparkodtak ellenállani.

M. százados erre minden további nélkül szuronyrohamra tért át, melyet a kozákok azonban nem állottak. Meghódított állásából teljes bepillantást nyert az ellenség új sűrű tömegeibe, amelyek egy helység előtti híd alatt állottak. Ezeket rögtön megsemmisítő tüz alá fogta. Ezalatt az ellenséges tüzéség újból fölállott és azon volt, hogy a mieinket gránáttüzzel elárassza. Szerencsére ez részünkön csak egyetlenegy halottat eredményezett. Azonfelül erős ellenséges lovasosztályok attakkal hátba támadták csapatunkat. Ezt a százados még idején vette észre és gyors tüzeléssel szétugrasztotta őket. Több mint ötven gazdátlan ló rohant körül a csatatéren, amelyekből többet elfogtak a század emberei.

Igy a bátor század nagyban megkönynyította a szomszédos hadosztály jobb szárnyának az előnyomulását.

A százados ezért a bátor magatartásáért megkapta a katonai érdemkeresztet a hadi ékitménnyel. Két szakaszparancsnoka: Lemberger hadnagy és Kucsera kadét, valamint több embere a legénységi állományból szintén kapott kitüntetést.

A 10. huszárezred főhadnagyának, Gyergyeinek a földerítő lovaglásai előbb Szerbiában, később Oroszországban, megérdemlik, hogy a katonai iskolákban, mint mintaszerűek előadassanak és tanulmányoztassanak. A *sabáci* visszavonulás után Gyergye önként vállalkozott arra, hogy mindössze 18 huszárral átkeljen a Száván a tőlünk kiűritett Szerbiába, ahol 20 kilométernyire nyomult előre, az egész éjszakát ellenséges területen töltötte, míg biztos jelentést hozhatott arról, hogy a szerbek nem tesznek előkészületeket támadásra.

Galiciában szeptember 16-án Gyergye főhadnagy Olchova és Olcize mellett végiglovagolt az orosz rajvonalak előtt, mindezt tüzet kapott, de azért megtalálta az utat oda, ahol ellenséges tüzéséget gyanított, az azt eltakaró erős lovascsapatokon egyszerűen keresztüllovagolt. Ezzel az áttöréssel a bátor tiszt teljességgel tisztába jött az oro-

szok felállításával, de tapasztalhatta az oroszok koncentrált fáradozását is, amellyel őt és őráratát el akarták vágni és megsemmisíteni.

Egy rajvonal tüzelése folytán elvesztette három huszáriját és kilőtték alóla a saját lovát is, de rávetette magát egy másik lóra, miközben kiállotta egy fél század kozák egyidejű attakját is. Ezen is keresztül vágta magát és elvitte ezredéhez rendkívül értékes jelentéseit.

Gyergye főhadnagy megkapta a katonai érdemkeresztet.

Éjszakai kaland a farkassal a csatatéren.

Elbeszéli egy Szegeden
sebesülten fekvő katona.

(Saját tudósítónktól.) Az egyik szegedi tartalékkórházban jártam ma délelőtt. Fent az emeleten, a műtőterem közelében, egy hosszukás alaku, keskeny, jól fűtött szobában fekszenek a nehéz sebesültek. Az ablak vékony, fehér függönyén keresztül besütött a didergő, téli napfény és a bágyadt, elgyötört, halvány katona-szemek még ezt a világosságot sem bírták állni. Az egyik ágyban nagyon nyöszörgött valaki. Tompa, nehézkes mozdulatokkal fordult másik oldalára, hogy árnyékba tegye, össze-vissza kötözött, szor szenvedést eláruló arcát.

Oda léptem az ágyához és akkor láttam csak, hogy ezzel a szőke szakállu, jámbor kinézésű legénnyel valami rettenetes dolog történhetett. Mindakét lába, a bal karja, a melie és a feje volt bebugyolálva a tépések végtelen rengetegébe. Két szeme, mint két hunyó mécsvilág pislogott a fehér kötés alól, ajkai szikkadtan vonaglottak erős fogsora körül.

Halkan és szépen szóltam hozzá, megkérdeztem, mi baja van, hol szerezte irtózatot sebeit.

— Nem tud mágyár, — felelt csöndesen a katona.

A mellette fekvő sebesült, egy jóvialis kinézésű, nagy harsa bajuszu, elhízott népfölkelő, mindjárt udvariasan magyarázni kezdte.

— Ez cseh fiú kérem, próbáljon németül beszélni vele.

Szóltam hozzá németül, így már valahogy megértettük egymást, bár olyan darabosan és kínos akcentussal beszélt a német nyelvet, mint ahogy Demosthenes beszélhetett, amikor Kavicsal a nyelve alatt tanulta az „r” betű kiejtését. Megkínáltam cigarettával, ez láthatólag jól esett neki, nem is kérte sokáig magát, hanem egy-kettőt nyögve még és kényelmes pozitúrába helyezkedve, elmesélte megsebesülésének különös történetét.

— Galicia déli részén, a Kárpátok közelében volt a századunk. Ott lestük néhány nap óta az oroszokat. A hadnagy ur azt mondta, hogy nagyon közel lehetnek már és engem, meg két másik társamat egy káplár vezetésével, úgy alkonyattájban kiküldött előőrsknek, hogy kémeljük ki, merre van az ellenség. A bajonettet levettük a fegyverről, hogy csillogása árulónk ne legyen; a

**Legalkalmasabb karácsonyi
és ujévi ajándékok!**

Megérkeztek az új Ita és Habig kalapok, ingek, nyakkendők, Hammerli keztyűk és az összes divatcikk, továbbá galériák, kézelők, ingobbok, parfüm és bőrárak.

Wamoscher Béla

Szeged, Kelemen-utca 7.

Telefon 813.

Ugyanott egy segéd telefonál.